

Byte av god man för ensamkommande barn

Som god man har du hand om allt som rör barnets ekonomi och person. Det innebär att du har ett övergripande vårdnadsansvar. Om barnet fyllt 16 år ska du höra med honom eller henne i viktiga frågor. Barn som har fyllt 16 år får normalt själv förfoga över intjänad lön.

Kontrollera med tidigare god man vilka uppgifter som redan är ordnade beroende på om barnet har fått uppehållstillstånd eller inte.

Allmänna krav på god man

- Du har en moralisk tystnadsplikt.
- Du ska vara insatt i allmänna regler för skola, sjukvård och socialvård.
- Du bör vara insatt i asylprocessen.
- Du bör ha stor förståelse för de underårigas behov och bakgrund.

Som god man ska du

- Företräda barnet som intressebevakare
- Upprätta och lämna in en förteckning över den omyndiges tillgångar inom två månader från att du fick uppdraget. Förteckning ska bara redovisa den eventuella lösa egendom som du har tagit hand om och eventuella bankmedel eller kontanter som du ska sköta.
- Normalt ansöka hos oss på överförmyndarenheten att bli befriad från att lämna årsräkning. Eller i annat fall lämna in en årsräkning senast den sista februari varje år över föregående års ekonomiska förvaltning.
- Lämna in arvodesräkning månadsvis men senast efter varje kvartal.
- Genast anmäla till oss om barnet får uppehållstillstånd, om barnet återförenas med sina föräldrar eller om det finns andra skäl som gör att ditt uppdrag ska upphöra.
- Meddela oss om barnet flyttar till annan kommun eller byter boende inom kommunen.

Som god man ska du inte

- Sköta den fysiska omvårdnaden eller handla mat, köpa in eller tvätta kläder, skjutsa till skola. Detta gäller inte om du samtidigt är familjehemsförälder för barnet.
- Själv arbeta med återförening med föräldrarna utan bara bevaka att Migrationsverket eller socialnämnden sköter efterforskningen.

Fortsättning på nästa sida...

Uppdraget upphör om

- Barnet får en förordnad vårdnadshavare eller en ny god man vid byte.
- Barnet återförenas med förälder eller annan behörig vårdnadshavare som själv har uppehållstillstånd.
- Barnet avviker eller utvisas. Kontakta oss då för beslut om entledigande.
- Barnet lämnar Sverige varaktigt.
- Barnet fyller 18 år.

Du kan på begäran bli befriad från ditt uppdrag. Det är överförmyndarnämnden som beslutar om byte. Om barnet fortfarande är i behov av god man måste du stå kvar som god man till dess att en ny person utsetts.

Arvodesregler

Du har rätt till arvode för din insats. Ersättningen fastställs av överförmyndarnämnden enligt de grunder som gäller i kommunen.

Några exempel på uppgifter som kan ingå i ditt uppdrag

- Samordna frågor om barnets angelägenheter och se till att barnet får en trygg tillvaro samt alltid bevaka barnets bästa.
- Hålla dig informerad om hälsa, boende och skola.
- Vara med när Migrationsverket har delgivningssamtal med barnet om beslutet.
- Ta emot formella beslut.
- Fatta formella beslut, i samråd med barnet om det är lämpligt.
- Ha regelbunden kontakt med barnet, vistelsehem, offentligt biträde och skolan vid utvecklingssamtal, ge samtycke till vissa aktiviteter.
- Kontakta socialnämnden, t.ex. om familjehemsutredning eller LSS-insats behövs.
- Förmedla kontakter med hälso- och sjukvård om det finns behov av det.
- Efter samråd med boendet ge samtycke till besök utanför boendet eller vistelseorten om det är lämpligt.
- Vägra samtycke till flytt till annan kommun än den som har placerat barnet om det inte bedöms vara lämpligt.
- Begära att förvaltningsrätten beslutar att barnet ska återvända efter rymning från boende eller hem. Som god man kan du ansöka att rättens beslut verkställs genom polishämtning.
- Anmäla till polisen om barnet avviker från sitt boende.
- Anmäla behov av omhändertagande enligt LVU till socialnämnden.
- Ge stöd till barnet vid misstänkt kriminalitet.
- Bli kallad till förhör om barn under 15 år är misstänkt eller utsatt för brott.
- Bli underrättad om förhör, åtal eller åtalsunderlåtelse.

Fortsättning på nästa sida...

Exempel på ekonomiska åtgärder

- Följa föräldrabalkens regler, t.ex. förbudet att ge bort barnets medel eller att skuldsätta barnet utan samtycke från överförmyndarnämnden.
- Spara kvitton för inköp m.m. som sker med de pengar som barnet har lämnat dig.
- Företräda barnet vid reklamation eller liknande tvist.
- Ansöka om bistånd t.ex. på grund av sjukdom eller handikapp.
- Bevaka att klädbidrag används till rätt ändamål.

Prioritering i väntan på uppehållstillstånd

- Sköta om formella åtgärder kring asylansökan, t.ex. möten, ansökningar, ta emot beslut.
- Meddela Migrationsverket om barnet får inkomster från t.ex. gåva, ersättning från feriepraktik eller egen lön, eftersom det normalt påverkar barnets rätt till dagsersättning.
- Hantera barnets pengar om det behövs, t.ex. eventuell sparad dagpenning.
- Bevaka att boende och omvårdnad fungerar och anmäl behov av förändring.
- Informera barn på ankomstboende om att byte av kommun kan komma att ske.
- Ställ gärna barnet snarast i kö hos Skebo för eget boende efter fyllda 18 år.

Om barnet får uppehållstillstånd ska du:

- Genast anmäla till överförmyndarenheten att barnet fått uppehållstillstånd.
- Se till att folkbokföring sker.
- Öppna sparkonto och ungdomskonto i barnets namn.
- Ansöka om ekonomiska bidrag, studiebidrag m.m.
- Förvalta CSN-medel och andra utbetalningar. Öppna ett särskilt konto i ditt namn och meddela CSN att pengarna ska föras dit.
- När ditt uppdrag upphör ska du, efter tre år, lämna över räkenskaper m.m. till det myndiga barnet eller ny ställföreträdare.
- Medverka vid planering av boende och skolgång.
- Hjälpa till med ansökan om legitimationshandling.
- Hjälpa till med eventuell ansökan om svenskt medborgarskap.
- Teckna hyreskontrakt om barnet snart fyller 18 år och ska få eget boende.

Vid utvisning

Migrationsverkets personal ansvarar för upplysningar och praktisk hjälp till barnet med bl.a. resehandlingar och biljetter. De kan även upplysa om eventuella bidrag för återetablering i hemlandet.